

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Навчально-науковий інститут № 5**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного приватного права»
обов'язкових компонент
освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти

081 Право (Правозастосування)

Харків 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 р. № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних, соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 13.08.2024 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки навчально-наукового інституту № 5 протокол від 12.08.2024 р. № 7

Розробники:

Старший викладач кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки навчально-наукового інституту № 5 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук Антол І.В.

Рецензенти:

1. доцент кафедри цивільного права № 1, начальник науково-дослідницького сектору Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент Ісаєв А.М.;
2. завідувач кафедри цивільного права та процесу навчально-наукового інституту № 5, доктор юридичних наук, професор Жорнокуй Ю.М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 2,5 Загальна кількість годин – 75 Кількість тем – 10	08 «Право» 081 Право <u>другий (магістерський)</u> (назва СВО)	Навчальний курс <u>2</u> (номер) Семестр <u>2</u> (номер) Вид контролю: <u>залік</u> (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – <u>8</u> ; (години) Семінарські заняття – <u>10</u> ; (години) Практичні заняття – <u>8</u> ; (години) Лабораторні заняття – _____; (години) Самостійна робота – <u>49</u> ; (години) Індивідуальні завдання: Курсова робота – _____ (кількість; № семестру) Реферати (тощо) – _____ (кількість; № семестру)		Лекції – <u>4</u> ; (години) Семінарські заняття – <u>4</u> ; (години) Практичні заняття – <u>2</u> ; (години) Лабораторні заняття – _____; (години) Самостійна робота – <u>65</u> ; (години) Індивідуальні завдання: Курсова робота – _____ (кількість; № семестру) Реферати – _____ (кількість; № семестру)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою вивчення курсу «Сучасні проблеми міжнародного приватного права» є ознайомлення здобувачів вищої освіти із основними теоретичними та практичними засадами регулювання приватноправових відносин, ускладнених наявністю іноземного елементу. Вивчення курсу сприяє одержанню основних теоретичних знань, практичних навичок щодо визначення права, належного до застосування, допоможе використовувати отримані знання на практиці.

Завдання. У процесі вивчення дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного приватного права» здобувачі вищої освіти повинні:

- отримати системні юридичні знання про засади нормативно-правового регулювання цивільно-правових відносин, ускладнених наявністю іноземного елементу;
- засвоїти основний понятійний апарат міжнародного приватного права, інститутів міжнародного приватного права;
- навчитися застосовувати на практиці положення міжнародного приватного законодавства;
- навчитися аналізувати міжнародну та вітчизняну судову практику застосування норм міжнародного приватного з права.

Міждисциплінарні зв'язки:

Міжнародне приватне право тісно пов'язано з такими дисциплінами як адміністративне право, цивільне право, земельне право, господарське право, сімейне право, трудове право тощо.

Очікувані результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні поняття та визначення галузі міжнародного приватного права;
- спеціальні терміни міжнародного приватного права, та вміти їх охарактеризувати;
- систему міжнародного приватного права;

- природу відносин та ознаки предмету міжнародного приватного права;
- методи міжнародного приватного права, та особливості їх застосування;
- основні засади вчення про колізійну норму;
- види джерел міжнародного приватного права;
- поняття та форми уніфікації;
- правила визначення право- та дієздатності іноземців в Україні;
- шляхи вирішення колізій щодо зобов'язань у тому числі деліктних;
- сутність колізій спадкових, сімейних та трудових відносин і відповідно шляхи їх вирішення;
- правила визначення процесуальної правоздатності та дієздатності іноземних фізичних та юридичних осіб
- положення законодавства України щодо виконання доручень та судових рішень іноземних судів;
- правила визнання чинності рішень іноземних судів в Україні.

вміти:

- проводити аналіз норм чинного законодавства України та норм права іноземних країн;
- розшукувати необхідні колізійні приписи, та формули прикріплення;
- вирішувати тестові завдання з міжнародного приватного права;
- практично виявляти випадки обходу законів у міжнародних приватноправових відносинах;
- застосовувати теоретичні положення загальної частини курсу при вирішенні конкретних практичних завдань.

Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі інноваційного характеру у сфері права	
Загальні	ЗК-2	Здатність проводити дослідження на відповідному

компетентності (ЗК)		рівні
	ЗК-3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК-4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
	ЗК-7	Здатність приймати обґрунтовані рішення
	ЗК-8	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
	ЗК-10	Здатність розробляти проекти та управляти ними
Спеціальні (фахові, предметні) Компетентності (СК)	СК-1	Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності
	СК-5	Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції
	СК-6	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію
	СК-9	Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності
	СК-10	Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування
	СК-11	Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів

	СК-12	Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника
	СК-13	Здатність доносити до фахівців та нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією
	СК-14	Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини
	СК-15	Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості
	ПРН-1	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання
	ПРН-2	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами
	ПРН-3	Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження
	ПРН-4	Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації

		складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки
	ПРН-6	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи
	ПРН-7	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання
	ПРН-8	Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності
	ПРН-9	Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг
	ПРН-11	Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції
	ПРН-12	Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу
	ПРН-13	Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів
	ПРН-14	Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування
	ПРН-16	Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати

		суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини
	ПРН-17	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Поняття предмету міжнародного приватного права (МПП), методу та системи».

Поняття предмету МПП. Природа відносин міжнародного приватного права. Іноземний елемент та його види. Ознаки предмету міжнародного приватного права та підходи до його визначення. Термін “міжнародне приватне право” та альтернативне бачення найменування даної галузі права. Поняття міжнародного приватного права як галузі права, галузі законодавства та учбової дисципліни, співвідношення вказаних понять. Система міжнародного приватного права як учбової дисципліни. Загальна характеристика методів МПП. Загальне розуміння колізії та сфера виникнення колізії законів. Поняття колізійного методу. Форми колізійного методу. Особливості застосування колізійного методу. Матеріально-правовий метод. Система МПП. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права. Співвідношення предмету міжнародного приватного права та цивільного права України. Зв’язок порівняльного правознавства та міжнародного приватного права.

ТЕМА № 2. «Джерела міжнародного приватного права».

Загальна характеристика джерел міжнародного приватного права. Загальні положення про джерела та види джерел міжнародного приватного права. Комплексність законодавства з міжнародного приватного права. Система джерел міжнародного приватного права країн світу. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права. Значення міжнародних договорів про правову допомогу у регулювання міжнародних приватноправових відносин. Співвідношення міжнародних договорів, угод та

конвенцій, їх види. Міжнародний звичай як джерело міжнародного приватного права та звичай ділового обороту у правовій системі України. Підстави та випадки застосування звичаїв до регулювання приватноправових відносин, ускладнених наявністю іноземного елементу. Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права. Правова доктрина як джерело міжнародного приватного права. Міжнародні уніфіковані торгові терміни «Інкотермс» як джерело міжнародного приватного права.

ТЕМА № 3. «Основні положення про вчення про колізійну норму».

Загальне розуміння колізії. Сфера виникнення колізії законів. Поняття колізійної норми та колізійного права. Співвідношення колізійної норми та інших відсильних правових норм. Будова колізійної норми. Основні положення про види формул прикріплення, види колізійних норм та їх союзи. Прості та складні колізійні норми. Поняття альтернативних, множинних та кумулятивних колізійних норм. Основні та додаткові колізійні приписи. Поняття та вирішення диспозитивних, імперативних та відносно імперативних колізійних норм. Сфера існування та межі застосування міжнародних та міжобласних колізійних норм. Колізійні норми, що містять відсилання до права якої-небудь країни, та колізійні норми, що відсилають до положень міжнародних договорів. Уніфіковані колізійні норми, форми та значення уніфікації у міжнародному приватному праві. Національно-правові та міжнародно-правові колізійні норми. Гнучкі колізійні приписи. Основні типи колізійних прив'язок. Правова природа та межі застосування особистого закону фізичної та юридичної особи, закону місця знаходження речі, закон, обраний особою, що уклала угоду (автономія волі), закон місця здійснення акту (закон місця укладення договору, закон місця укладення угоди, що визначає її форму, закон місця укладення шлюбу, закон місця укладення шлюбу, закон місця здійснення правопорушення), закон країни продавця, закон місця здійснення діяльності, закон прапора, закон, що

регулює статут відносин, закон валюти боргу, закон суду, закон, з яким дане правове відношення найбільш тісно пов'язано.

ТЕМА № 4. «Загальні поняття міжнародного приватного права».

Основні положення щодо термінології міжнародного приватного права. Застосування іноземного права. Кваліфікація колізійної норми. Проблема кваліфікації колізійної норми у міжнародному приватному праві та шляхи її вирішення. Кваліфікація за законом суду (*legefori*). Кваліфікація за іноземним законом (*legecause*). Кваліфікація за принципом «автономної кваліфікації». Зворотнє відсилання та відсилання до права третьої країни. Поняття зворотнього відсилання та випадки зворотнього відсилання. Поняття та випадки відсилання до права третьої країни. Обхід законів у міжнародному приватному праві. Поняття обходу закону. Випадки обходу закону. Правові наслідки такого обходу закону. Застереження про публічний порядок. Позитивна концепція застереження про публічний порядок. Негативна концепція про публічний порядок. Правові режими у міжнародному приватному праві. Національний режим. Режим найбільшого сприяння. Спеціальний режим. Взаємність і реторсія. Матеріальна взаємність. Формальна взаємність. Поняття реторсії. Мета реторсії. Особливості застосування норм права країни із декількома правовими системами.

ТЕМА № 5. «Суб'єкти міжнародного приватного права».

Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Правове становище іноземців на території України. Правила встановлення право - та дієздатності іноземців. Особливості цивільно-правового стану іноземних громадян, апатридів, осіб із подвійним громадянством, біженців, виселенців та осіб, яким надано політичний притулок. Поняття та колізійні питання

громадянства. Правове становище громадян України за кордоном. Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Правове становище іноземних юридичних осіб, поняття особистого закону (статуту) та визначення національності юридичної особи. Основні положення про теорії встановлення національності юридичних осіб: теорія інкорпорації (місця реєстрації), теорія контролю, теорія осілості (місця знаходження адміністративного центру юридичної особи) та теорія центру експлуатації (місця здійснення діяльності юридичної особи). Представництва іноземних суб'єктів господарювання. Транснаціональні компанії як суб'єкти міжнародних приватноправових відносин, проблема міжнародних юридичних осіб. Правила визначення цивільної правоздатності іноземних юридичних осіб. Діяльність суб'єктів господарювання України за кордоном. Особливості створення і діяльності офшорних компаній. Держава як суб'єкт міжнародних приватноправових відносин. Держава як суб'єкт майнових відносин. Імунітети держави. Види імунітетів держави. Основні доктрини імунітету держави. Законодавче регулювання імунітету держави.

ТЕМА №6. «Особливості правового регулювання права власності у міжнародному приватному праві».

Поняття права власності. Різновиди власності. Основні колізійні питання права власності у міжнародному приватному праві. Правовий режим права власності держав. Правовий режим об'єктів права власності іноземних фізичних та юридичних осіб в Україні. Правовий режим об'єктів права власності українських фізичних та юридичних осіб за кордоном. Колізійні питання особистих немайнових прав та інтелектуальної власності. Основні положення про міжнародно-правову охорону авторських та суміжних прав. Право промислової власності у міжнародному приватному праві. Правове регулювання іноземних інвестицій.

ТЕМА № 7. «Особливості правового регулювання Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві».

Загальні положення про колізії форми та змісту правочинів, довіреності та позовної давнини. Колізійні питання зобов'язань. Сфера дії права, що застосовується до договору. Договір про придбання товарів та одержання послуг особою не для цілей підприємницької діяльності у законодавстві України. Концепції *lexmercatoria* у міжнародному приватному праві. Колізійне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Співвідношення положень автономного Закону України «Про міжнародне приватне право» та Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Форма зовнішньоекономічної угоди. Основні види договорів міжнародного комерційного обігу. Роль принципу автономії волі сторін у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Норми законодавства України про право, що має застосовуватися до договору за відсутності погодження сторін про вибір права. Норми уніфікованих торгових термінів «Інкотермс» як регулятор зовнішньоекономічної діяльності.

ТЕМА № 8. «Особливості правового регулювання спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві».

Розуміння спадкового права у іноземних правових системах. Розбіжності законодавчого регулювання спадкових відносин у світі. Колізії спадкових правовідносин. Спадкування рухомого, нерухомого майна, та майна, внесеного до державного реєстру за законодавством України. Визначення здатності особи до складання, скасування заповіту. Колізії щодо форми заповіту та акту його скасування. Принципи свободи заповіту та охорони інтересів сім'ї як основоположні у спадковому праві країн світу. Тенденції розвитку спадкового права у світі. Передумови спадкування за законом та за заповітом. Черговість спадкування за законом, відмінність

визначення кола спадкоємців в Україні та за кордоном. Види заповітів: власноручний заповіт, заповіт у формі публічного акту, таємний заповіт. Прийняття спадщини, право на обов'язкову долю. Представництво, визначення моменту переходу спадкового майна та відповідальності за боргами спадкодавця. Спадкові права іноземців в Україні. Спадкові права громадян України за кордоном. Спадкування виморочного майна. Міжнародні угоди з питань спадкування.

ТЕМА № 9. «Особливості правового регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві».

Колізії законодавства у сфері сімейних відносин. Співвідношення положень Сімейного кодексу України та спеціального закону про міжнародне приватне право. Значення і природа правових наслідків шлюбу у галузі міжнародного приватного права України та іноземних країн. Особисті та майнові відносини між подружжям Укладення шлюбів між громадянами України та іноземцями. Умови, форми і порядок укладення шлюбів у міжнародному приватному праві. Консульський шлюб. Повноваження консулів щодо реєстрації актів громадянського стану. Визнання в Україні шлюбів укладених за кордоном, визнання в Україні дійсності розірвання шлюбів за межами України. Розірвання шлюбів між громадянами України та іноземцями. Порядок розірвання шлюбів. Правовідносини між батьками та дітьми у МПрП. Колізійні питання усиновлення. Опіка та піклування у міжнародному приватному праві.

ТЕМА № 10. «Особливості правового регулювання трудових правовідносин у міжнародному приватному праві».

Колізії щодо трудових відносин. Правові умови праці іноземців в Україні. Правові умови праці громадян України за кордоном. Визначення

права, що має застосовуватися до трудового договору за законодавством України. Застосування праці громадян України за кордоном на основі права України та на основі трудового контракту. Значення Міжнародної організації праці. Види конвенцій та рекомендацій Міжнародної організації праці. Основні положення конвенцій Міжнародної організації праці щодо здійснення трудової діяльності, забезпечення зайнятості населення та боротьби із безробіттям, про умови праці, робочий час, охорону праці, відпочинок та оплату.

4. Структура навчальної дисципліни
4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1. «Поняття предмету міжнародного приватного права (МПП), методу та системи».	8	2	-	2	-	4	
Тема № 2. «Джерела міжнародного приватного права».	8	2	-	2	-	4	
Тема № 3. «Основні положення про вчення про колізійну норму».	8	2	-	2	-	4	
Тема № 4. «Загальні поняття міжнародного приватного права».	8	2	-	2	-	4	
Тема № 5. «Суб’єкти міжнародного приватного права».	5	-	-	-	-	5	
Тема № 6. «Особливості правового регулювання права власності у міжнародному приватному праві».	6	-	2	-	-	4	
Тема № 7. «Особливості правового регулювання договірних зобов’язань у міжнародному приватному праві».	8	-	2	-	-	6	
Тема № 8.« Особливості правового регулювання спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві».	8	-	2	-	-	6	
Тема №9«Особливості правового регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві».	8	-	2	-	-	6	
Тема №10. «Особливості правового регулювання трудових правовідносин у міжнародному приватному праві».	8	-	2	-	-	6	
							залік
Всього за рік:	75	8	10	8	-	49	

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1. «Поняття предмету міжнародного приватного права (МПП), методу та системи».	12	2	-	2	-	6	
Тема № 2. «Джерела міжнародного приватного права».	12	2	-	-	-	6	
Тема № 3. «Основні положення про вчення про колізійну норму».	12	-	-	-	-	6	
Тема № 4. «Загальні поняття міжнародного приватного права».	8	-	-	-	-	6	
Тема № 5. «Суб’єкти міжнародного приватного права».	8	-	-	-	-	6	
Тема № 6. «Особливості правового регулювання права власності у міжнародному приватному праві».	8	-	2	-	-	6	
Тема № 7. «Особливості правового регулювання договірних зобов’язань у міжнародному приватному праві».	8	-	2	-	-	6	
Тема № 8.« Особливості правового регулювання спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві».	8	-	-	-	-	7	
Тема №9«Особливості правового регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві».	8	-	-	-	-	8	
Тема №10. «Особливості правового регулювання трудових правовідносин у міжнародному приватному праві».	6	-	-	-	-	8	
							залік
Всього за рік:	75	4	4	2	-	65	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Завдання що виносяться на самостійну роботу студента(слухача)		Література:
Тема № 1. Поняття предмету міжнародного приватного права (МПП), методу та системи.		
Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права.		Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С.Г. Кузьменка. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 316 с.
Співвідношення предмету міжнародного приватного права та цивільного права України		Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.
Зв'язок порівняльного правознавства та міжнародного приватного права		Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.
Тема № 2. Джерела міжнародного приватного права.		
Міжнародні уніфіковані торгові терміни «Інкотермс» як джерело міжнародного приватного права. Значення міжнародних договорів про правову допомогу у регулювання міжнародних приватноправових відносин.		Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23 червня 2005 року № 2709-IV // Урядовий кур'єр, – 31.06. 2005 р., № 163.
Значення міжнародних договорів про правову допомогу у регулювання міжнародних приватноправових відносин.		
Тема № 3: Основні положення вчення про колізійну норму		
Уніфіковані колізійні норми, форми та значення уніфікації у міжнародному приватному праві.		Конвенція країн СНД 1993р. «Про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах». Див. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про правову допомогу і
Національно-правові та міжнародно-правові колізійні норми.		
Гнучкі колізійні приписи. Основні типи колізійних прив'язок.		

		правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах» № 140/98-ВР от 03.03.98 // Відомості Верховної Ради України 1998, № 26, ст.162.
Тема № 4. Загальні поняття міжнародного приватного права		
	Правова природа та межі застосування особистого закону фізичної та юридичної особи, закону місця знаходження речі, закон, обраний особою, що уклала угоду (автономія волі), закон місця здійснення акту (закон місця укладення договору, закон місця укладення угоди, що визначає її форму, закон місця укладення шлюбу, закон місця укладення шлюбу, закон місця здійснення правопорушення), закон країни продавця, закон місця здійснення діяльності, закон прапору, закон, що регулює статут відносин, закон валюти боргу, закон суду, закон, з яким дане правове відношення найбільш тісно пов'язано.	Конвенція країн СНД 1993р. «Про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах». Див. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах» № 140/98-ВР от 03.03.98 // Відомості Верховної Ради України 1998, № 26, ст.162.
Тема № 5. Суб'єкти міжнародного приватного права)		
	Обхід законів у міжнародному приватному праві. Поняття обходу закону. Випадки обходу закону. Правові наслідки такого обходу закону.	Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.
Тема № 6. Особливості правового регулювання права власності у міжнародному приватному праві		
	Колізійні питання особистих немайнових прав та інтелектуальної власності.	Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.
	Правове регулювання іноземних інвестицій.	Закон України «Про режим іноземного інвестування» // Відомості Верховної Ради України, 1996, № 19, ст.80. Закон України «Про інвестиційну діяльність» //

		Відомості Верховної Ради України 1991, № 47, ст.646.
Тема № 7. Особливості правового регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві		
Співвідношення положень автономного Закону України «Про міжнародне приватне право» та Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність».		Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23 червня 2005 року № 2709-IV // Урядовий кур'єр, – 31.06. 2005 р., № 163. Закон УРСР «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради 1991, № 29, ст.377.
Форма зовнішньоекономічної угоди.		Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.
Основні види договорів міжнародного комерційного обігу.		Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.
Тема № 8. Особливості правового регулювання спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві.		
Тенденції розвитку спадкового права у світі.		Конвенція країн СНД 1993р. «Про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах». Див. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах» № 140/98-ВР от 03.03.98 // Відомості Верховної Ради України 1998,

	<p>№ 26, ст.162. Конвенція Організації Об'єднаних Націй «Про права дитини» ратифікована Постановою Верховної Ради України № 789-12 від 27.02.1991р. // Відомості Верховної Ради України 1991, № 13, ст.145.</p>
Передумови спадкування за законом та за заповітом	<p>Конвенція країн СНД 1993р. «Про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах». Див. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах» № 140/98- ВР от 03.03.98 // Відомості Верховної Ради України 1998, № 26, ст.162. Конвенція Організації Об'єднаних Націй «Про права дитини» ратифікована Постановою Верховної Ради України № 789-12 від 27.02.1991р. // Відомості Верховної Ради України 1991, № 13, ст.145.</p>
Тема № 9. Особливості правового регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві.	
Опіка та піклування у міжнародному приватному праві	<p>Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.</p>

Тема № 10. Особливості правового регулювання трудових правовідносин у міжнародному приватному праві		
Застосування праці громадян України за кордоном на основі права України та на основі трудового контракту.		Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.
Види конвенцій та рекомендацій Міжнародної організації праці		Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Зобов'язання, що виникають внаслідок заподіяння шкоди (деліктні зобов'язання) у міжнародному приватному праві.
2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в міжнародному приватному праві
3. Правове регулювання міжнародних перевезень пасажирів
4. Міжнародні розрахунки
5. Патентне право
6. Матеріальні та процесуальні права іноземців
7. Авторське право і суміжні права
8. Працевлаштування іноземців в Україні та громадян України за кордоном
9. Норми сімейного права України у зв'язку з іноземним елементом
10. Норми спадкового права України у зв'язку з іноземним елементом
11. Цивільні процесуальні права іноземців та іноземної держави в Україні у зв'язку з іноземним елементом
12. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.
13. Міжнародний комерційний арбітраж.

5.1.2. Теми курсових робіт

Теми курсових робіт не передбачені навчальними планами.

5.1.3. Теми наукових робіт

1. Предмет міжнародного приватного права.
2. Система міжнародного приватного права та місце міжнародного приватного права в системі права України.
3. Джерела міжнародного приватного права.
4. Трансформація норм міжнародних договорів у норми національного законодавства України.
5. Загальні поняття міжнародного приватного права.
6. Цивільно-правове становище іноземців в Україні.
7. Юридичні особи - суб'єкти міжнародного приватного права.
8. Держава – суб'єкт міжнародних цивільно-правових відносин.
9. Право власності в міжнародному приватного права.

6. Методи навчання

Лекції з міжнародного приватного права проводяться із застосуванням мультимедійних схем.

Семінарські заняття проводяться у вигляді обговорення питань, що були висвітлені в лекціях, а також, пропонувалися для самостійної підготовки. На семінарських заняттях проводиться рішення задач, тестів, аналіз судових рішень, написання контрольних робіт, складання комерційних контрактів тощо. Студенти повинні приймати участь у дискусії навколо попередньо визначених тем, виступати з рефератами або іншими тезами виступів, вміти формулювати і відстоювати свою позицію.

Самостійне оволодіння та поглиблення знань полягає у вивченні рекомендованої навчальної та теоретичної літератури, а також законодавства, судових рішень, міжнародних договорів. Обсяг, зміст і форма індивідуальної роботи з студентами визначаються викладачем. Це може бути участь у науковому дослідженні, написання реферату, участь у науково–практичній конференції студентського наукового товариства тощо.

7. Методи контролю

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Поняття міжнародного приватного права як галузі права, галузі законодавства та учбової дисципліни, співвідношення вказаних понять.
2. Природа відносин міжнародного приватного права.
3. Співвідношення міжнародного приватного і міжнародного права.
4. Ознаки предмету міжнародного приватного права та їх характеристика.
5. Іноземний елемент та його види.
6. Методи регулювання відносин у міжнародному приватному праві.
7. Колізійні питання сімейного права. Основні формули прикріплення, які застосовуються при вирішенні даних колізій.
8. Особливості укладення та розірвання шлюбів між громадянами різних країн.
9. Форми укладення шлюбів. Поняття та підстави визнання дійсності «консульського» шлюбу.
10. Поняття та значення «загальних» юридичних наслідків шлюбу”.
11. Усиновлення іноземцями дітей – громадян України.
12. Регулювання аліментних зобов’язань у міжнародному приватному праві.
13. Опіка та піклування у міжнародному приватному праві.

14. Колізії законодавства в сфері спадкування за заповітом та за законом.
15. Основні формули прикріплення, які застосовуються при вирішенні колізій в сфері спадкування.
16. Інститут спадкової трансформації та негідного спадкоємця.
17. Міжнародні трудові відносини та джерела їх правового регулювання. Право, що застосовується до трудового договору.
18. Колізійні прив'язки, застосовувані до регулювання трудових відносин з «іноземним елементом».
19. Значення Міжнародної Організації Праці у регулюванні трудових відносин із іноземним елементом.
20. Види норм міжнародного приватного права.
21. Сутність, мета та види уніфікації норм міжнародного приватного права.
22. Зв'язок порівняльного правознавства та міжнародного приватного права.
23. Співвідношення міжнародних угод та внутрішнього законодавства в рамках регулювання міжнародних приватноправових відносин.
24. Особливості застосування колізійного методу.
25. Матеріально-правовий метод і матеріально-правові норми у міжнародному приватному праві.
26. Особливості спадкування майна громадянином України після смерті іноземця.
27. Правила спадкування відумерлого майна.
28. Поняття та основні види формул прикріплення.
29. Поняття «кульгаючи» відносин.
30. Види та сутність правових режимів, які надаються іноземцям в Україні.
31. Поняття та сутність проблеми кваліфікації.

32. Відмінність «кваліфікації» і «тлумачення» у міжнародному приватному праві.
33. Колізійні питання деліктних зобов'язань, та шляхи їх вирішення.
34. Система курсу міжнародного приватного права. Структура Закону України «Про міжнародне приватне право».
35. Загальні положення про джерела та види джерел міжнародного приватного права.
36. Система джерела міжнародного приватного права.
37. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права.
38. Міжнародні договори як джерела міжнародного приватного права. Види договорів, угод та конвенцій, їх співвідношення.
39. Правила «Інкотермс» як джерело регулювання міжнародних комерційних відносин.
40. Правова доктрина як джерело міжнародного приватного права.
41. Поняття, ознаки і види міжнародних звичаїв.
42. Підстави та випадки застосування звичаїв до регулювання приватноправових відносин, ускладнених наявністю іноземного елемента.
43. Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права.
44. Поняття міжнародного цивільного процесу. Його співвідношення із міжнародним приватним та цивільним процесуальним правом.
45. Поняття та наслідки обходу законів у міжнародному приватному праві.
46. «Публічний порядок» та поняття застереження про публічний порядок.
47. Поняття зворотного відсилання та відсилання до права третьої країни.
48. Поняття колізійної норми, її структура. Види колізійних норм.
49. Поняття колізійної норми. Союзи колізійних норм.

50. Уніфіковані колізійні норми, форми та значення уніфікації у міжнародному приватному праві.
51. Національно-правові та міжнародно-правові колізійні норми.
52. Правила «Інкотермс».
53. «Особистий закон» та правила визначення національності юридичної особи.
54. Правові режими, що надаються іноземцям для реалізації їхніх прав та обов'язків.
55. Роль Міжнародного Комерційного Арбітражу у вирішенні спорів за участю іноземного елементу.
56. Способи встановлення змісту норм іноземного права.
57. «Автономія волі» як окремий інститут міжнародного приватного права.
58. Взаємність щодо фізичних осіб у міжнародному приватному праві.
59. Особистий закон фізичної особи (біпатрида, апатрида, біженця, іноземця).
60. Правовий статус іноземців в Україні, їхні правоздатність та дієздатність.
61. Особливості правового статусу біпатридів.
62. Особливості правового статусу держави як суб'єкта міжнародних приватноправових відносин.
63. Імунітет держави та його види.
64. Теорії встановлення національності юридичних осіб.
65. Транснаціональні компанії як суб'єкти міжнародних приватних відносин.
66. Види діяльності іноземних суб'єктів господарювання.
67. Представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності.
68. Правовий статус суб'єктів господарювання України за кордоном.

69. Встановлення права, яке має визначати форму та зміст правочину.
70. Колізії особистих немайнових прав і права інтелектуальної власності.
71. Право, яке застосовується до виникнення та припинення речових прав.
72. Основні колізійні питання права власності у міжнародному приватному праві.
73. Основні формули прикріплення, які застосовуються при вирішенні колізійних питань права власності.
74. Правовий режим об'єктів права власності іноземних фізичних та юридичних осіб в Україні.
75. Правовий режим об'єктів права власності українських фізичних та юридичних осіб за кордоном.
76. Правове регулювання іноземних інвестицій.
77. Сфера дії права, що застосовується до договору.
78. Колізії зобов'язань, що виникають із односторонніх дій.
79. Основні типи колізійних прив'язок які застосовуються щодо визначення права, що має застосовуватися до позадоговірних зобов'язань.
80. Колізійне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
81. Види заповітів. Відмінності спадкування за законом (заповітом) в країнах світу.
82. Форма заповіту і акта його скасування за законодавством України.
83. Цивільні процесуальні права іноземців та юридичних осіб.
84. Правила підсудності судам України справ із іноземним елементом.
85. Визнання та виконання рішень іноземних судів.

86. Надання правової допомоги у цивільних справах органами юстиції іноземних країн.

87. Виконання судових доручень іноземних судів.

88. Конвенція ООН 1980 р. про договори міжнародної купівлі-продажі товарів.

89. Легалізація документів виданих іноземними офіційними особами. Поняття апостіля.

90. Право, що застосовується до міжнародного комерційного арбітражу. Поняття арбітражного застереження.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національної системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін

відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Для засвоєння змісту навчальної дисципліни, студент повинен:

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 5 позитивних оцінок.	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82 – 89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
75 – 81		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
68 – 74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
60 – 67		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
35–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1–34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10.1. Рекомендована література

Основна

1. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С.Г. Кузьменка. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 316 с.
2. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.
3. Саидов А.Х. Сравнительное правоведение (основные правовые системы современности): Учебник / Под ред. В.А. Туманова. – 448с.
4. Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.
5. Фединяк Г.С. Міжнародне приватне право: [підруч.]. – [5-е вид. перероб. і допов.]. – К.:Атіка, 2012. – 532 с.
6. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред.. А.С. Довгерта та В.І. Кисіля. – К.: Алерта, 2012. – 376 с.
7. Осика С.Г., Коновалов В.В. Вирішення спорів у Світовій організації торгівлі / С.Г. Осика, В.В. Коновалов; Київ, нац. торг.-екон. ун-т. — К., 2011. — 280 с. — (Серія «Система Світової організації торгівлі як основа регулювання глобальних торговельних процесів»)
8. Міжнародний цивільний процес України: навчальний посібник ; практикум / за заг. ред. д.ю.н., проф. С. Я. Фурси.- Київ: Фурса С. Я., 2010.- 328 с.

Допоміжна:

1. Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 164 с.

2. Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.
3. Довгерт А.С. Наука міжнародного приватного права в незалежній Україні (1991 – 2012 рр.) // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С.12 – 25.
4. Задорожна С. Поняття, генетична основа та система принципів міжнародного приватного права // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С.34 – 47.
5. Венгринюк Ю. Пропозиції щодо вдосконалення колізійного права України в сфері договірних зобов'язань // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С.55 – 62.
6. Михайлів М. Особливості колізійного регулювання права власності та інших речових прав у міжнародному приватному праві // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С.71 – 81.
7. Коссак В. Проблеми застосування Віденської конвенції про договори міжнародної купівлі-продажу 1980 р. // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С.91 – 102.
8. 6. Калакура В. Проблеми колізійного регулювання сім'ї та шлюбу в міжнародному приватному праві // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С.145 – 153.
9. Кисіль В. Спадкові відносини в сучасному міжнародному приватному праві // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С. 154 – 182.
10. Кравцов С.О. Проблемні питання визнання та виконання рішень Міжнародного комерційного арбітражу // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, 2013. - №1(6). – Інтернет-ресурс: [режим доступу] - <http://pravoznavec.com.ua/period/chapter/53/287/9905#chapter>

11. Любашенко А.О. Особливості колізійного регулювання трудових правовідносин у міжнародному приватному праві // Юридичний вісник, 2013. - №1(26). – С. 94 – 98.
12. Проценко І. Окремі проблеми визначення правового статусу іноземців у законодавстві України // Юридичний журнал, 2013. - №1. - Інтернет ресурс: [режим доступу] - <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3802>
13. Білоус О. Світоглядна проблематика концепції *lex mercatoria* // Юридичний журнал, 2013. - №4. – Інтернет ресурс: [режим доступу] - <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3972>
14. Поліщук Л.І. Критерії визначення національності юридичної особи у міжнародному приватному праві // Науково-практична інтернет-конференція від 24.02.2012 р. – Електронний ресурс: [режим доступу] - http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=216:120222-18&catid=37:-3&Itemid=54&lang=ru
15. Філіп'єв А.О. Вибір права та його обмеження в джерелах міжнародного приватного права ЄС та України: порівняльно-правовий аналіз // Адвокат: наука і практика, 2012. – №9(144). – С. 23 – 28.
16. Юніна М.П. Уніфікація право- та дієздатності юридичних осіб у міжнародному приватному праві / дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 / М.П. Юніна. – Харків, 2011. – 157 с.
17. Грамацький Е.М. Актуальні проблеми міжнародного приватного права у світлі гармонізаційних процесів в Європі // Часопис Київського університету права. – 2010. - №3. – С.126 – 129.
18. Гребенюк М.С. Правовий статус Конференції ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД) та її еволюція: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / М.С. Гребенюк ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. — К., 2010. — 20 с. — укр.
19. Овчаренко А. Визнання реєстрації та розірвання шлюбу за двосторонніми міжнародними договорами, укладеними Україною //

Юридичний журнал, 2010. - №10. – Інтернет-ресурс: [режим доступу] - <http://justinian.com.ua/article.php?id=3725>

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. - Ст. 141
2. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 // Відомості Верховної Ради. – 2005. - №32. – Ст.422.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон від 16.04.1991 // Відомості Верховної Ради. – 1991. - №29. – Ст.377.
4. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 // Відомості Верховної Ради. – 2012. - №19-20. – Ст.179.
5. Про біженців та осіб, які потребують додаткового захисту: Закон України від 08.07.2011 // Відомості Верховної Ради. – 2012. - №16. – Ст.146.
6. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 // Відомості Верховної Ради. – 1994. - №25. – Ст.198.
7. Конвенція про статус біженців: ООН, Міжнародний документ від 28.07.1951. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_011
8. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів: Міжнародний документ від 11.04.1980. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_003
9. Принципи міжнародних комерційних договорів (Принципи УНІДРУА): Міжнародний документ від 01.01.1994. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_920
10. Конвенція про транснаціональні корпорації: СНД, Міжнародний документ від 06.03.1998. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_193

11. Паризька конвенція про охорону промислової власності: Міжнародний документ від 20.03.1883. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123
12. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності: Міжнародний документ від 14.07.1967. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_169
13. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення: Міжнародний документ від 19.05.1956. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_234
14. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення пасажирів і вантажу (КАПП): ООН, Міжнародний документ від 01.03.1973. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_845
15. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенція МДП): ООН, Конвенція від 14.11.1975. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_012
16. Конвенція про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ): Конвенція від 09.05.1980. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_291
17. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень: Міжнародний документ від 28.05.1999. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_594
18. Конвенція ООН про морські перевезення вантажів: Міжнародний документ від 31.03.1978.// Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_391
19. Міжнародна конвенція про морські застави та іпотеки: ООН, Міжнародний документ від 06.05.1993. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_471

20. Міжнародна конвенція з уніфікації деяких правил щодо накладання арешту на морські судна: ООН, Міжнародний документ від 10.05.1952. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g89

21. Конвенція про міжнародні переказні векселі та міжнародні прості векселі: ООН, Міжнародний документ від 09.12.1988. // Електронний ресурс: [режим доступу] –http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_252

22. Конвенція МОП №158 про припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця: Міжнародний документ від 22.06.1982. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_005

23. Конвенція МОП №159 про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів: Міжнародний документ від 20.06.1983. // Електронний ресурс: [режим доступу] –http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_065

24. Конвенція МОП №111 про дискримінацію в галузі праці та занять: Міжнародний документ від 25.06.1958. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_161

25. Конвенція про згоду на взяття шлюбу, шлюбний вік та реєстрацію шлюбу: ООН, Міжнародний документ від 10.12.1962. // Електронний ресурс: [режим доступу] – http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_242

26. Європейська конвенція про усиновлення дітей: Рада Європи, Міжнародний документ від 27.11.2008. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_a17

27. Європейська конвенція про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми: Рада Європи, Міжнародний документ від 25.05.1980. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_327

28. Конвенція про визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання: ООН, Міжнародний документ від 02.10.1973. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973_001

29. Конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання: ООН, Міжнародний документ від 23.11.2007. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_112

30. Конвенція про колізії законів що стосуються форми заповітів: ООН, Міжнародний документ від 05.10.1961. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_424

31. Конвенція, що передбачає єдиний закон про форму міжнародного заповіту: ООН, Міжнародний документ від 26.10.1973. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_b13

32. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: ООН, Міжнародний документ від 10.06.1958. //Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_070

33. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж: ООН, Міжнародний документ від 21.04.1961. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_06

34. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах: СНД, Міжнародний документ від 22.01.1993. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_009

35. Про практику розгляду судами цивільних справ з іноземним елементом: Вищий спеціалізований суд; Лист від 16.05. 2013.// Електронний ресурс: [режим доступу] - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v-754740-13>

10.3. Інформаційні ресурси

1. Єдиний державний реєстр судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/>
2. [Інкотермс Офіційні правила тлумачення торговельних термінів](#)

Міжнародної торгової палати (редакція 2000):
http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/988_007

3. Сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua
4. Сайт Кабінету Міністрів України: www.kmu.gov.ua
5. Сайт Міністерства внутрішніх справ України: www.mvs.gov.ua
6. Електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
7. Електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА:
www.library.ukma.kiev.ua